

**НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
NARODNA SKUPŠTINA REPUBLIKE SRPSKE**

**ЗАКОНОДАВНО – ПРАВНО ОДЈЕЉЕЊЕ
ОДСЈЕК ЗА РАД СА ПОСЛАНИЦИМА**

Број: 02/4.02-847/15

Датум: 13. маја 2015. године

ПОСЛАНИЧКА ПИТАЊА

**ИСТРАЖИВАЊЕ ПРИПРЕМИО:
Милан Грубор**

Истраживање не одражава званичан став Народне скупштине Републике Српске.

САДРЖАЈ

УВОД	3
УПОРЕДНИ ПРЕГЛЕДИ ДРУГИХ ПАРЛАМЕНАТА	4
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	4
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА	4
РЕПУБЛИКА СРБИЈА	4
ЦРНА ГОРА	5
РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА	6
РЕПУБЛИКА СЛОВЕНИЈА	6
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	7
РЕПУБЛИКА БУГАРСКА	7
ЗАКЉУЧАК	8

УВОД

Темељна надлежност парламента је законодавна функција која подразумијева усвајање, измјену и допуну устава, закона и других општих правних аката, усвајање буџета, ратификовање међународних докумената итд.

Друга темељна функција подразумијева функцију контроле рада извршних органа власти било да се ради о избору и опозиву носиоца извршних органа власти, контролом јавне потрошње, утврђивањем обавезе подношења извјештаја, права постављања посланичких питања и покретања интерпелације.

Посланичко питање је један од инструмената контролне функције Народне скупштине. Посланичким питањем се дефинише питање које народни посланик поставља, усмено или писмено, Влади или појединим министрима о темама из њихове надлежности у циљу добијања информације.

Пословником Народне скупштине Републике Српске, чланом 258., прописује се да на свакој редовној сједници Народне скупштине Републике Српске, у оквиру прве тачке дневног реда, народни посланици постављају усмена питања Влади из њене надлежности. Вријеме одређено за постављање питања Влади траје до 90 минута, а народни посланик има право поставити највише једно посланичко питање у трајању од једне минуте. Одговор на посланичко питање даје предсједник Владе, министар или други овлаштени представник у трајању од двије минуте по питању. Ако на посланичко питање није одговорено на сједници на којој је постављено, одговор се даје у писаној форми у року од 30 дана.

Циљ овог истраживања јесте упоредна анализа процедура које регулишу контролну функцију парламената са фокусом на посланичка питања у земљама окружења и Европске уније.

Истраживањем су обухваћени пословници о раду Представничког дома Парламента Федерације Босне и Херцеговине, Представничког дома Парламентарне Скупштине Босне и Херцеговине, Народне скупштине Републике Србије, Сабора Републике Хрватске, Државног збора Републике Словеније, Скупштине Црне Горе, Собрања Републике Македоније и Народног собрања Републике Бугарске.

УПОРЕДНИ ПРЕГЛЕДИ ДРУГИХ ПАРЛАМЕНАТА

ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Пословник о раду Представничког дома, у члану 116. прописује да посланици постављају посланичка питања у писменом облику и достављају предсједавајућем Представничког дома. Влада и институције дужни су доставити одговор најкасније у року од 15 дана од дана када је постављено посланичко питање. Уколико посланик није у утврђеном року из претходног става добио одговор на посланичко питање о томе обавјештава предсједавајућег Представничког дома који обавјештава Владу и институције који нису у предвиђеном року одговорили на посланичка питања да су дужни у року од десет дана у односу на обавјештење предсједавајућег да доставе одговор посланику који је поставио посланичко питање и предсједавајућем.

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

Пословник Представничког дома Парламентарне скупштине у члановима 170., 171., 172., 173. и 174. прописују да посланици могу постављати питања и подносити иницијативе предсједавајућем и члановима Савјет министара БиХ. Посланици у писменој форми најављују постављање усмених посланичких питања најкасније 24 сата прије почетка сједнице Дома. Најава посланичког питања се достаља предсједавајућем Савјета министара БиХ и ономе члану Савјета којем је питање упућено. Посланици могу усмено постављати питања Савјету министара БиХ, односно поједином члану Савјета министара БиХ, на почетку сваке прве сједнице Дома у мјесецу, прије расправе о дневном реду. Посланик може поставити само једно питање у трајању од две минуте. Члан Савјета министара БиХ којем је питање упућено дужан је одговорити на питање на истој сједници на којој је оно и постављено или навести разлоге због којих на њега не може одговорити. У том случају, дужан је усмено одговорити на постављено питање на првој наредној сједници Дома у вријеме одређено за постављање посланичких питања у усменој форми. Одговор на постављено питање траје до двије минуте.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Пословник Народне скупштине Републике Србије, члановима 204. – 208. прописује да народни посланик има право да постави посланичко питање поједином министру или Влади, из њихове надлежности. Посланичко питање поставља се у писаном облику или усмено, с тим да излагање посланика који поставља питања не може да траје дуже од три минута. Посланичка питања постављају се Влади, у присуству чланова Владе, сваког последњег четвртка у мјесецу, на сједници која је у току, од 16,00 до 19,00 часова, када се прекида рад по дневном реду. На усмено постављено посланичко питање,

Влада, односно министар, усмено одмах одговара. Ако је за давање одговора потребна одређена припрема, они то морају одмах образложити, а одговор народном посланику доставити у писаном облику, у року од осам дана од дана када је питање постављено. Изузетно, ако је у припреми одговора на посланичко питање потребно утврдити одређене чињенице чије утврђивање захтијева дуже време или сложенију анализу, рок за давање одговора на посланичко питање може се продужити, али највише до 30 дана.

Пословник Народне скупштине Републике Србије, члановима 209. – 216. прописује могућност постављања посланичких питања у вези са актуелном темом. Наиме, предсједник Народне скупштине, на приједлог посланичке групе, најмање једанпут у току мјесеца одређује дан када ће поједини министри у Влади одговарати на посланичка питања у вези с неком актуелном темом. Приједлог посланичке групе упућује се предсједнику Народне скупштине у писаном облику најкасније три дана прије дана одређеног за одговарање министра на посланичка питања. Одговарање на посланичка питања може трајати најдуже 180 минута. Вријеме у оквиру кога народни посланик усмено поставља питање износи најдуже три минута. Надлежни министар се обраћа Народној скупштини најдуже пет минута како би одговорио на питање. У данима када министри одговарају на посланичка питања обезбеђује се директан телевизијски пренос.

ЦРНА ГОРА

Пословник о раду Скупштине Црне Горе члановима 187.-193.прописује процедуру постављања посланичких питања. Посланик има право да, у циљу прибављања потребних информација о појединим питањима из рада Владе, односно спровођења утврђене политике, Влади, односно надлежном министру постави посланичко питање се на посебној сједници Скупштине, која се одржава најмање једанпут двомјесечно у току редовног засједања. Вријеме за постављање питања предсједнику Владе износи највише пет минута, а предсједник Владе одговара у трајању највише пет минута. Предсједник, односно овлашћени представник клуба посланика који жели да на сједници постави питање предсједнику Владе дужан је да то питање достави предсједнику Скупштине, у писаној форми, најкасније 72 сата прије почетка сједнице. Посланик може на истој сједници постави највише два посланичка питања.

Посланичко питање на сједници поставља се усмено, треба да буде јасно формулисано и не може имати обиљежје расправе. Вријеме за постављање једног посланичког питања износи највише три минута. Посланик не може говорити поводом посланичког питања, одговора на посланичко питање и коментара одговора другог посланика. Предсједник Владе, министар или други овлашћен и представник Владе одговара на посланичко питање усмено, одмах након што посланик заврши са постављањем питања или на крају исте сједнице, у трајању до пет минута по једном питању. Писани одговор на посланичко питање даје се на изричит захтјев посланика који је поставио питање.

РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА

Пословником о раду Сабора, члановима 132. – 139. се прописује процедура постављања усмених заступничких питања . Усмена питања Влади, односно поједином члану Владе заступници могу постављати на сједницама за вријеме Актуелног пријеподнева које се одржава на почетку сваке сједнице Сабора прије преласка на прву тачку дневног реда. Заступници организовани у клубове заступника могу поставити укупно 40 питања, а независни заступници који нису изабрани на листи политичке странке, заступници националних мањина који нису организовани у клуб заступника те по један заступник политичких странака који немају клуб заступника могу поставити питање на свакој другој сједници. Заступник може поставити једно питање не дуже од двије минуте. Заступници постављање усмених заступничких питања најављују у писаном облику најкасније 24 сата прије почетка сједнице Сабора.

Предсједник Сабора дужан је организовати провођење јавног жребања којим се утврђује редослијед за постављање усмених заступничких питања. Члан Владе којем је питање постављено дужан је одмах одговорити на постављено питање или навести разлоге због којих не може одговорити. Одговор на постављено питање може трајати до четири минуте.

Ако заступник не добије одмах одговор на постављено питање или ако затражи одговор у писаном облику, Влада, односно поједини члан Владе дужни су му одговорити у року од 30 дана од дана постављања питања.

Пословником о раду Сабора, члановима 140. – 139. се прописује процедура постављања заступничких питања у писаном облику. Заступници могу, путем предсједника Сабора, постављати заступничка питања у писаном облику, а након добивеног одговора и допунска заступничка питања. Одговор у писаном облику на питање постављено у писаном облику даје се у року од 30 дана од дана када је питање достављено Влади, односно поједином члану Владе коме је постављено.

РЕПУБЛИКА СЛОВЕНИЈА

Пословник Државног збора члановима 240.-249.. прописује посланичка питања и сугестије. Посланичка питања могу бити усмена или писмена. Посланичко питање мора да буде концизно. Државни збор на својој сједници једном мјесечно има посланичка питања као посебну тачку дневног реда. Колегијум Државног збора одлучује када ће бити и колико ће трајати Посланичка питања имајући у виду правило да посланичка питања буду у поподневној сједници.

У току посланичких питања на сједници Државног збора морају бити присутни предсједник Владе, министри и генерални секретар Владе. Посланик може да постави до два усмена питања, тако што замјенику предсједника Државног збора, најкасније до 12 сати дан прије сједнице на којој су посланичка питања, достави питање у писаној форми. По пријему питање предсједник Државног збора исто шаље предсједнику Владе, министру или генералном секретару Владе.

Усмено посланичко питање не може трајати дуже од три минута. Однос посланичких питања је 2:1 у корист опозиционих партија. Одговор на посланичко питање премијер, министар или генерални секретар Владе даје на истој седници Државног збора у трајању до пет минута. Ако одговор не може дати на истој седници одговор у писменој форми се доставља у року до 30 дана.

Посланичко питање у писаној форми се подноси замјенику предсједника Државног Збора. Влада или министар или генерални секретар Владе на писмено посланичко питање одговарају у року од 30 дана од дана пријема питања.

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Пословник Собрања члановима 37.- 44. прописује посланичка питања. Народни посланик има право да предсједнику Владе, члану Владе и другим јавних функционерима који су одговорни парламенту, постави питање које се односи на њихов рад или рад из њихове надлежности. Народни посланик је дужан да укаже кога сматра одговорним за добијање одговора. Народни посланик на сједници може да постави до три питања. Постављање посланичких питања не може трајати дуже од десет минута, а посланик има право да се изјасни да ли је задовољан одговором, али не дуже од три минута. Одговор на посланичко питање се даје на сједници на којој је постављено и не може трајати дуже од десет минута. Питање постављено у писаној форми председник Скупштине доставља лицу коме је упућено. Писмени одговор подноси се председнику Скупштине, који ће одмах проследити овај одговор на питање на првој наредној сједници.

Ако се питање односи државну тајну, влада, или носилац јавне функције одговор даје на сједници Скупштине без присуства јавности.

РЕПУБЛИКА БУГАРСКА

Пословник Народног собрања члановима 91.- 109. прописују посланичка питања. Народни посланици Народни посланик има право да предсједнику Владе и члану Владе постави питање у писменом и усменом облику. Ако се ради о писменом облику, народни посланик је дужан доставити предсједнику Народне скупштине питање 48 часова прије сједнице. Влада или министри одговарају на питање на сједници или у року од 7 дана. Уколико народни посланик жели да усмено постави питање, мора да се пријави и да у трајању до 2 минута постави питање. Вријеме за одговор Владе износи 3 минута.

ЗАКЉУЧАК

Пословници о раду разматраних парламената (Представничког дома Парламента Федерације Босне и Херцеговине, Представничког дома Парламентарне Скупштине Босне и Херцеговине, Народне скупштине Републике Србије, Сабора Републике Хрватске, Државног збора Републике Словеније, Скупштине Црне Горе, Собрања Републике Македоније и Народног собрања Републике Бугарске) прописују контролну функцију парламента у смислу постојања пословничке норме која прописује питања народних посланика према Влади.

Горе поменуте пословничке норме се разликују у процедури од парламента до парламента. Посланичка питања постављају се Влади, у присуству чланова Владе, на сједници која је у току у времену од 90 минута до 180 минута. Посланичка питања се постављају у усменој и писаној форми. Државни збор Републике Словеније прописује однос посланичких питања од 2/1 у корист опозиционих народних посланика.

Процедура постављања посланичког питања прописује подношење питања предсједавајућем у писаној форми прије дате тачке дневног реда или народни посланик поставља питање на самој тачки сједнице без претходних обавјештавања предсједавајућег.

На питања у усменој форми представници Владе одговарају одмах или изузетно у писаној форми. На питања у писмој форми Влада одговара предсједавајућем у дефинисаном року. Народни посланик на сједници може да постави једно до три питања, у року од двије до три минуте у зависности од парламента.